

Правно - исторически факултет

2700 Благоевград, пл. „Георги Измирлиев - Македончето“
тел./факс: 073/88 66 17; e-mail : admin@law.swu.bg

Конспект за държавен изпит по Публичноправни науки (ППН)

Актуализиран на 18 юли 2020 г.

Забележка: Този конспект се прилага за първи път при провеждане на редовната есенна държавна изпитна сесия от септември до декември 2020 г. Отложените държавни изпити ще се проведат по [досегашния конспект](#).

Конспектът е утвърден от Министъра на образованието и науката и Министъра на правосъдието.

I

1. Сравнителноправен преглед на Конституциите от 1879 г., 1947 г., 1971 г. и 1991 г.
2. Учение за Конституцията. Учредителна власт. Конституцията като юридически акт. Основни начала на Конституцията на Република България от 1991 г.
3. Конституционни основи на политическата система. Конституционноправен статус на политическите партии.
4. Форма на държавно управление и държавно устройство.
5. Принципите на народния суверенитет и разделението на властите.
6. Държавна власт. Форми за осъществяване на държавната власт. Пряко и представително управление.
7. Конституционни основи на икономическата система. Принципи и форми на собственост.
8. Конституционен статус на гражданите. Принципи. Правен режим на българското гражданство.
9. Основни права на човека и гражданина. Механизъм за правна защита на основните права на човека и гражданина.
10. Основни политически права на гражданите. Условия и правен ред за реализация. Гаранции.
11. Избирателна система и избирателно право. Организация и провеждане на изборите в Република България.

12. Парламентаризъм – възникване, същност и принципи. Българският парламентаризъм.
13. Народното събрание според Конституцията от 1991 г. Конституиране, вътрешна организация и ред на дейност. Постоянни и временни комисии.
14. Законодателна дейност и законодателен процес. Актове на Народното събрание. Парламентарен контрол – същност, форми и процедури.
15. Президент. Избор, правомощия и актове, отговорност.
16. Конституционна уредба на Министерския съвет. Образуване, състав, компетентност, актове. Отговорност на правителството. Видове – индивидуална, колективна. Служебно правителство.
17. Съдебна власт. Конституционни принципи на организация и дейност.
18. Органи и система на съдебната власт.
19. Конституционен съд – образуване, правомощия, процедури и актове.
20. Омбудсман – избор, правно положение, правомощия. Национален превантивен механизъм.

II

21. Понятие, характеристики и принципи на изпълнителната власт.
22. Субекти на административното право. Административноправен статус на гражданите и на организациите на гражданите. Органи на изпълнителната власт – понятие, видове. Централни органи на изпълнителната власт.
23. Административно-териториално устройство на Република България. Териториални органи на изпълнителната власт.
24. Общински съвет – компетентност, вътрешна организация, компетентност и актове. Кмет – избор, компетентност и актове. Областен управител – назначаване, компетентност и актове.
25. Администрация на изпълнителната власт. Държавна служба. Държавен служител.
26. Административен акт – понятие, видове и действие. Мълчалив отказ и мълчаливо съгласие. Условия за законосъобразност на административните актове. Недействителност на административния акт – понятие и видове. Административният договор и споразумението по АПК. Сключване и недействителност.
27. Изпълнение на административноправни задължения.

28. Способи за обезпечаване на законосъобразност и правилност в изпълнителната дейност. Обществен контрол върху дейността на администрацията – достъп до обществена информация.
29. Административен контрол – понятие и видове. Прокурорски и правораздавателен контрол върху изпълнителната дейност.
30. Административна принуда – понятие, видове. Принудителни административни мерки. Административнонаказателна отговорност – обща характеристика. Административно нарушение. Административно наказание.
31. Административен процес – предмет, обхват, принципи, субекти.
32. Производство по издаване на административни актове.
33. Оспорване на административните актове по административен ред.
34. Оспорване на административни актове по съдебен ред пред първа инстанция.
35. Касационно съдебно производство. Особени съдебни производства.
36. Изпълнение на административните актове и съдебни решения по административни дела.
37. Административнонаказателен процес – предмет, обхват, принципи, субекти.
38. Образуване на административнонаказателно производство. Административнонаказващи органи. Производство по налагане на административни наказания.
39. Оспорване на наказателните постановления пред съд. Касационно производство. Възобновяване на административнонаказателните производства.
40. Изпълнение на наказателните постановления и решения на съда.

III

41. Финансови актове. Обща характеристика. Видове финансови актове. Съотношение между административни и финансови актове.
42. Финансови вземания и финансови задължения. Публични вземания. Видове. Системи и производства за определяне на размера на публичните вземания.
43. Изпълнение на държавните публични вземания. Видове изпълнение. Принудително изпълнение. Обезпечаване, отсрочване и разсрочване.
44. Способи за погасяване на публичните вземания. Финансова амнистия. Опрощаване. Прихващане. Давност.

45. Финансов контрол в публичния сектор. Видове.
46. Правен режим на имуществената отговорност. Субекти на отговорността. Предпоставки за възникване на имуществената отговорност. Основания за освобождаване от отговорност.
47. Бюджетно право. Правна характеристика на бюджета. Бюджетен процес. Статут, правомощия и актове на Сметната палата.
48. Поява, същност и функции на данъците и таксите. Видове данъци и такси. Правна характеристика на данъците и таксите.
49. Статут и правомощия на приходната администрация.
50. Правен режим на данъка върху доходите на физическите лица и на корпоративния данък.
51. Правен режим на местните данъци.
52. Правен режим на данъка върху добавената стойност и акцизите.
53. Данъчен процес. Издаване, обжалване и изпълнение на ревизионните актове.
54. Данъчни нарушения и престъпления. Производство по установяване на данъчните нарушения. Санкции.
55. Международно данъчно облагане. Способи за избягване на двойното данъчно облагане. Спогодби за избягване на двойното данъчно облагане.
56. Правен режим на митата. Митническо задължение. Произход на стоките и тарифно класиране. Митнически режими.
57. Правен режим на БНБ. Мястото на БНБ в банковата система. Устройство и управление на БНБ.
58. Банков надзор. Актове, издавани от БНБ. Контролни и санкционни правомощия на БНБ. Контрол върху големите и вътрешните експозиции.
59. Валутно законодателство. Валутен режим. Предметен обхват. Местни и чуждестранни лица. Валутен контрол.